

UPLYNULO 105 ROKOV OD NARODENIA MUDR. MIRONA PRIBULU, PRVÉHO POVOJNOVÉHO SVIDNÍCKEHO LEKÁRA¹

Peter KOVAL

MUDr. Miron Pribula

Druhá svetová vojna znamenala hlboký zásah do spoločenského a hospodárskeho života všetkých regiónov Slovenska, zvlášť tých, ktoré zasiahli priame vojenské operácie. Jedným z regiónov zasiahnutých značnou mierou bol poddukliansky. Aj v okrese Svidník bolo prioritou krátko po ukončení bojov a odchode armády skonsolidovať pomery, realizovať rekonštrukciu materiálnych škôd, zabezpečiť chod spoločnosti. S tým vo veľkej miere súvisela aj zdravotná starostlivosť. Výraznou postavou daného obdobia v tejto oblasti severovýchodnej časti obnoveného Československa bol MUDr. Miron Pribula.

Narodil sa 9. júna 1917 vo Vyšnom Orlíku v rodine učiteľa. Základnú školu vychodil vo svojom rodisku a stredoškolské vzdelanie s maturitou získal na evanjelickom kolégiu v Prešove. Štúdium medicíny absolvoval na Lekárskej fakulte Komenského

univerzity v Bratislave, kde mu v roku 1943 bol udelený titul doktor medicíny.

Pred príchodom do Svidníka pôsobil MUDr. Pribula ako vojenský lekár v Dolnom Kubíne, neskôr v Ružomberku. Na základe rozhodnutia riaditeľa prešovskej nemocnice MUDr. Rojkoviča a menovacieho dekrétu od veliteľa zdravotnej služby Slovenskej národnej rady v Košiciach prišiel v máji 1945 do Svidníka, kde bol v tom čase jediným lekárom v celom okrese. Katastrofálne podmienky ho podnietili k viacerým aktivitám a stal sa tak iniciátorom rozvoja zdravotníctva vo Svidníku a okolí. Po tom, čo zistil, že pacienti po prvotnom ošetrení boli odkázaní na problematický transport do nemocnice v Bardejove a Prešove, úspešne intervenoval u armádného generála Ludvíka Svobodu výstavbu provizórnej barakovej nemocnice otvorenej vo februári 1947. V úsiliach o progres v zdravotníckych službách pokračoval aj pri zrealizovaní zriadenia pavilónu pre TBC pacientov (zahrňoval v sebe aj tri oddelenia – chirurgické, interné, detské i pôrodnice) a hlavne pri výstavbe novej polikliniky otvorenej vo Svidníku v roku 1963.

MUDr. Miron Pribula bol uznávaným odborníkom, obľúbeným lekárom medzi pacientami. Veľkú pozornosť prostredníctvom lekárskej praxe a osvetovej činnosti venoval potláčaniu šírenia infekčných ochorení a zníženiu prenatalnej a dojčenskej

1 Príspevok vznikol v rámci projektu APVV-19-0058 *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi).*

úmrtnosti v regióne. Zároveň bol uznávaným lekárom aj v iných oblastiach a zapájal sa tiež do aktivít súvisiacich s rozvojom regiónu ako celku. Dlhé roky zastával funkciu poslanca Mestského národného výboru (MsNV) či člena rady MsNV vo Svidníku, bol vedúcim odboru zdravotníctva Okresného národného výboru vo Svidníku i okresným hygienikom.

Vo voľných chvíľach rád hral na husliach a stretával sa s obyvateľmi, ktorí si k nemu chodili po praktické rady. MUDr. Miron Pribula zomrel 7. marca 1983 v Prahe. Jeho rodný kraj mu bol veľmi blízky. Zásluhy MUDr. Pribulu o konsolidáciu a rozvoj podduklianskeho regiónu po druhej svetovej vojne ocenili v roku 1995 poslanci Svidníka pomenovaním jednej z ulíc mesta.

Použitá literatúra:

KUDLOVÁ, Emília. Miron Pribula (1917 – 1983). In *Kultúrnik*, roč. 5, 1999, č. 3, s. 5.

KUDLOVÁ, Emília. Miron Pribula (1917 – 1983). Prvý povojnový a dlhoročný lekár v okrese Svidník. In *Podduklianský knihovník*, roč. 6, 2015, č. 1, s. 17-19.

Miron Pribula bol skutočným pamätníkom zdravotníctva v regióne. In *Podduklianske novinky*, roč. 14, 29. 6. 2015, č. 27, s. 15.

ŠALÁTA, Aladár. Dr. Pribulla, učiteľ toho ako sa venovať pacientom. In *Podduklianske novinky*, roč. 11, 16. 1. 2012, č. 3, s. 12.

ŠALÁTA, Aladár. Stál pri kolíske zdravotníctva. Bude po MUDr. M. Pribulovi pomenovaná jedna zo svidníckych ulíc? In *Dukla*, roč. 5, 24. 5. 1995, č. 21, s. 4.